

An da vläicht just nach ee Wuert, well ganz vill do-vunner geschwat gëtt, dass natierlech e Vott muss kënne vun enger eenzelter Persoun gemaach ginn, dass e muss anonym sinn, dass keen engem soll draschwätzen. Ech verstinn dat alles. Ech deelen dat. Dat ass och extreem wichteg, mee wann dat eis esou wichteg ass, da muss mer och eng seriö Diskussioun iwwert de Vote par correspondance féieren. Well natierlech gëlle jo dann all déi Contrainten, déi ee kann op deem heite Vecteur gesinn, ëmsou méi och nach beim Vote par correspondance, dee jo haut schonn extreem vill genotzt gëtt.

Duerfir, ech begrëssen dat hei. Et ass e Schrëtt an Richtung vun enger méi moderner Demokratie. An duerfir hu mir dat mat ënnerschriwwen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Tanson. Här Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kollegeinnen a Kollegen, ech kann Iech et direkt soen, d'Piraten-Deputéierte stëmme géint dës Motioun. A loosst mech erklären, firwat, op enger wëssenschaftlecher, juristescher an demokratescher Basis.

Éischters: Dës Motioun enthält e Widdersproch, deen einfach net ze léisen ass. Se verlaangt zur selwechter Zäit d'Geheimnis vum Vott, d'Verifiabilitéit, d'Transparenz an d'Sécherheet. Véier Garantien, déi modern Kryptographie net zesummebrénge ka fir e Vott iwwer Internet op Distanz.

Dat ass keen theoreetesche Problem, dat ass mathematesch Realitéit. An deen ass net geléist. Dat ass, wéi wann een haut géif e Gesetz stëmme fir ze soen: Pi ass gläich 3. Dat kann ee maachen, dat ass dann awer wëssenschaftleche Quatsch.

D'National Academies of Sciences hunn dat schwaarz op wäiss publizéiert: Kee Vott iwwer Internet! Dat däitscht BSI an d'europäesch ENISA deelen d'Analys a schwätze sech géint de Vote électronique à distance aus.

Zweetens: International Beispiller widerleeën d'Premiss vun dëser Motioun.

Däitschland, 2009: D'Bundesverfassungsgericht seet, den elektronische Vott wär verfassungswiddreg. Begrënnung: Jidder Biergerin a Bierger muss d'Auszielung kënne kontrolléieren, ouni technesch Expertis. Wéi dat bei enger Blackbox soll méiglech sinn, ka keen erklären.

Frankräich, Mäerz 2017: D'Regierung huet de Vott iwwer Internet fir d'Fransousen am Ausland bei de Legislative suspendéiert. 2022 wollte se en erëmbrengen. An den INRIA huet direkt erëm nei Sécherheetsproblemer fonnt. Dat ass genee de Perimeeter, deen dës Motioun haut proposéiert. Offizielle Grond deemools: extreem héije Bedroungsniveau.

A wësst Der wat, léif Kollegeinnen a Kollegen, d'Bedroung ass net méi kleng ginn!

Norwegen, 2014: Opginn no zwee Pilotprojeten aus Suerg ëm d'demokratesch Legitimitéit.

Schwäiz, 2019: D'Fuerscher hunn nogewisen, datt en Ugräifer Stëmme ouni Spuere manipuléiere konnt – System suspendéiert.

2026 zu Basel-Stadt, viru sechs Wochen: nach eng Kéier probéiert. Wat ass geschitt? Bal 3.000 Leit kruten hir Stëmm net gezielt. Et gëtt elo enquêtéiert, ob et net souguer Walfälschung war. Déi 3.000 Stëmme si verluer, well de Computer net goug.

De Computer oder de Smartphone vum Bierger sinn net ofzesécheren!

Eng eenzeg Malware geet duer. An am aktuelle geopolitesche Kontext, mat dokumentéierten Ingerencé géint europäesch Demokratien, ass et ganz

einfach verantwortungslos, eng zentraliséiert Plaz fir Attacken op eis national Walen anzeféieren. Ouni Pabeierwalziedel keen Nozielen. Dat ass e blannt Vertrauen an eng Blackbox.

M. Claude Wiseler, Président | Här Clement, wann ech gelift, Dir musst zum Schluss kommen.

M. Sven Clement (Piraten) | Ech kommen zum Schluss, Här President. D'Motioun nennt zwee reell Problemer. Mir hunn zwou reell Léisungen. Ongëltig Bulletin: Kommt, mir verbesseren d'Ergonomie vum Ziedel, a kommt, mir féieren de Vote électronique dans l'isoloir an, mat engem Ziedel hannendrun!

A fir d'Lëtzebuerger am Ausland: Walen an de Konsulater, an den Ambassaden. An, firwat net, déi ganz Prozeduren iwwerdenken.

M. Claude Wiseler, Président | Här Clement, wann ech gelift.

M. Sven Clement (Piraten) | Doriwwer hate mer en Accord. Op alle Fall wäerte mer dat heiten net matstëmme.

Une voix | Ganz gutt!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Clement. D'Wuert huet elo den Här Baum.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Merci, Här President. Mir wäerten dat hei och net matstëmme, net, well et nei ass oder modern, innovativ, mee well ech mengen, datt et d'Zil verfeelt. Et wäert nämlech net d'Demokratie stäerken. Et riskéiert, d'Demokratie ze fragiliséieren. An ech si frou, datt den Här Clement eng ganz Rëtsch vun den Elementer scho gesot huet.

D'Gefor vu Beaflossung ass enorm. An et gëtt eng ganz Rëtsch Beispiller an der Vergaangenheet, déi dat och scho gewisen hunn.

A wësst Der, mir sinn e klengt Land mat enger iwwerschaubarer Wielerzuel, wouvunner awer een Drëttel sech am Ausland befënnt. Mee mir kéinten eng wonnerbar Cible sinn, fir europäesch, also global Politick wëllen ze veränneren. An ech mengen net, datt mer deen dote Risiko sollten agoen.

Et gëtt Problemer, déi richteg benannt gi sinn. D'Zoustellung vu Bréiwer bei Bréifwalen ass e Problem. D'Delaie sinn ze serréiert, dat ass e Problem. Auszielen, do hate mer Entrevuë mat Magistraten, déi gesot hunn: Mee dat funktionéiert nach wéi am Postkutschentaler!

Kommt, mir ginn dohinner a sichen digital Léisungen an der Kabin. Dat wier de Wee, deen et, mengen ech, ze goe géllt, och wat d'falscht Wielen ugeet, datt effektiv e Problem ass. An dat hei ass elo déi drëtt Legislaturperiod, wou ech derbäi sinn, datt nach ëmmer d'falscht Wielen als Beispill gesot gëtt. An ëmmer gëtt da gesot: „Jo, mee da muss mer eng Etüd maachen.“ Dat wier och net komplett onméiglech ze maachen, nämlech aleng nëmme ze kucken, wéi d'Verhältnis ass vu Lëschtstëmme an dass dann nach eng Persoun gewielt gëtt, wéi et zum Beispill an anere Länner ass. Esouwäit ech weess, ass déi Etüd bis elo nach net presentéiert ginn. Dat heescht, aus dem huelle Bauch eraus soe mer, d'falscht Wie geif doduerjer manner ginn.

Duerfir mengen ech, datt d'Geforen, fir deen heite Wee anzeschloen, vill ze grouss sinn. Mir hätten eis e Pilotprojet gewënscht, fir eng Digitaliséierung an der Kabin duerchzuféieren, iwwer en ofgesécheren Intranetsystem, eng Digitaliséierung vum Auszielen, wat een dann och ëmmer nach materiell herno iwwerpreiwe kann.

An iwwerhaupt, d'Vertrauen an d'Regierung, déi zu engem Deel iwwer elektronesch Moyene gewielt gëtt,

geet och noweislech, no Etüden, erof, well een emol net méi materiell iwwerpreiwe kann, ob dee Vott do richteg ass.

An ech mengen, datt ganz vill Argumenter dergéint schwätzen. An duerfir wäerte mir och do dergéint stëmme.

M. Claude Wiseler, Président | Voilà. Villmools merci. Domat ass d'Lëscht vun den ageschriwwene Riedner dann ofgeschloss. Et ass keng aner Wuertmeldung do.

Da géif ech och d'Motioun vum Här Laurent Zeimet elo zum Vott stellen.

Vote sur la motion modifiée

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration.

D'Resultat vum Vott ass: 51 Jo-Stëmme, 4 Nee-Stëmme, 5 Abstentionen. Dës Motioun ass also mat 51 Jo-Stëmme géint 4 Nee-Stëmme bei 5 Abstentionen ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen (par Mme Nancy Arendt), Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Laurent Mosar), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Georges Mischo, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. André Bauler), Patrick Goldschmidt (par M. Gusty Graas), Gusty Graas, Marc Hansen, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Guy Arendt) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring.

Ont voté non : MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Se sont abstenus : MM. Dan Hardy, Fred Keup, Michel Lemaire, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

12. 8307 – Projet de loi sur la résilience des entités critiques et portant modification de la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant création d'un Haut-Commissariat à la protection nationale

8364 – Projet de loi concernant des mesures destinées à assurer un niveau élevé de cybersécurité et portant modification de :

1° la loi modifiée du 14 août 2000 relative au commerce électronique ;

2° la loi modifiée du 23 juillet 2016 portant création d'un Haut-Commissariat à la protection nationale ;

3° la loi du 17 décembre 2021 sur les réseaux et les services de communications électroniques

An da komme mer direkt zum nächste Punkt vun eise Ordre du jour, an zwar de Projets de loi 8307 an 8364 iwwert d'Resilienz vu kriteschen Entitéiten a Cybersecutéit. Déi gemeinsam Riedezäit vun deenen

zwee Projeten ass nom Basismodell festgeluecht. An et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Laurent Zeimet, d'Madamm Simone Beissel, den Här Ben Polidori, den Här Fred Keup, d'Madamm Sam Tanson, den Här Sven Clement an den Här Marc Baum. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun deenen zwee Projet-de-loien, den honorabelen Här Laurent Zeimet. Här Zeimet, Dir hutt d'Wuert.

Rapports de la Commission des Institutions

M. Laurent Zeimet (CSV), rapporteur | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, et ass mer dann eng Éier, als Rapporteur vun der Institutionskommissioun, Iech déi zwee Gesetzesprojete kënnen virstellen an och de Wee bis heihinner, de Gesetzesprojet 8307 iwwert d'Resilienz vun de kriteschen Entitéiten an de Gesetzesprojet 8364 iwwert d'Cybersécherheet.

Béid Texter setzen europäesch Direktiven ëm a bilden zesummen e kohärente Kader, fir déi essentiel Servicer an d'Resilienz vun eise Land ze stäerken. Déi physesche, organisatoresche an digital Dimensioun vun der Sécherheet kënnen haut net méi getrennt vunenee geduecht ginn. An dowéinst war et sënnvoll, dës zwee Projeten zesummen an der Kommissioun ze tréieren.

An ech géif dann elo fir d'Éischt op de Projet 8307 agoen. Dee gouf den 1. September 2023 nach vum Premierminister Xavier Bettel deposéiert an den 2. Oktober un d'Institutionskommissioun verwisen.

Am Laf vun den Aarbechte gouf de Projet vun de verschidde Chamberen an och vun der CNPD an natierlech vum Staatsrot aviséiert. Dobäi koum et zu verschidde Amendementer, op déi mer dann elo och kuerz wëllen agoen.

De Kär vum Projet ass, wéi gesot, d'Ëmsetzung vun der Direktiv 2022/2557 iwwert d'Resilienz vun de kriteschen Entitéiten. D'Zil ass et, e kohärenten nationale Kader ze schafe fir d'Erfaassung, d'Benennung an d'Iwwerwaachung vun Entitéiten, déi essentiel Servicer fir d'Gesellschaft an eis Ekonomie liwweren.

(M. André Bauler prend la présidence.)

De Gesetzesprojet gesäit vir, eng national Resilienzstrategie opzestellen, eng national Risikoanalys duerchzuführen an op där Basis déi kritesche Entitéiten ze identifizéieren.

Zousätzlech ginn Obligatiounen fir dës Entitéiten agefouert, besonnesch am Beräich vun der Evaluatioun vu Risiken an der Ëmsetzung vu passenden techneschen, organisatoreschen a Sécherheetsmoosnamen, der Notifikatioun vu signifikativen Incidente souwéi der Méiglechkeet vu Verifikatiounen vun den Antecedente vu Persounen a sensibele Funktiounen.

Dat klénkt elo alles ganz komplizéiert an dofir ass awer besonnesch ervirzehiewen an dësem Zesummenhang, datt et zu engem Paradigmewissel kënn. Am Mëttelpunkt steet elo net méi d'Infrastruktur, also d'Gebäilicheiten, mee virun allem d'Entitéit, déi en essentiel Service erbréngt, an hir Fäegkeet, Stéierungen ze verhënneren, dës ze widderstoen, sech unzepassen a sech dann och erëm dovun ze erhuelen. Et geet also ëm e méi breede Resilienz, deen net nëmmen déi klassesch Sécherheitsrisike betrëfft, mee och natierlech, mënschlech verursaacht a grenzüberschreidend Risiken.

Den HCPN, den Haut-Commissariat à la protection nationale, iwwerhëlt déi zentral Rollen, definéiert déi strateegesch Ziler a Prioritéiten, féiert d'Risikoanalys duerch a koordinéiert d'Zesummenaarbecht tëscht den Acteuren. Op där anerer Säit ass et d'CSSF, déi fir

de Bankesektor, d'Infrastrukture vun de Finanzmäären an e puer digital Infrastrukture wäert zoustänneg sinn.

De Projet deckt eng Rei Secteuren of, dorënner Energie, Transport, Gesondheet, Waasser, ëffentlech Verwaltung, digital Infrastrukturen an och d'Offallgestioun. Déi als kritesch designéiert Entitéiten mussen duerno Risiken evaluéieren, Resilienzpläng opstellen, Incidente bannent kuerzer Frist mellen a passend Moosnamen ëmsetzen. De Projet gesäit ausserdeem e gereegelte Kader fir d'Hannergrondkontroll vu Persounen a sensibele Funktiounen, déi iwwert d'Police grand-ducale wäerten duerchgefouert ginn.

Zu den Avisen. Et gouf en éischten Avis vum Staatsrot, deen och eng Rei vu formellen Oppositionen formuléiert huet, notament am Beräich vum Champ d'application. No de verschidde parlamentareschen a Regierungsamendementer konnten déi awer alle guerten opgehuewe ginn.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet an hirem Avis virun allem eng Reserv betreffend d'Prime d'astreinte formuléiert, déi awer och konnt gekläert ginn.

D'Chambre de Commerce huet keng weider substantiell Remarque formuléiert an d'CNPD huet sech haaptsächlech mat Bestëmmungen betreffend déi Hannergrondkontroll befaasst a sech duerno och dem Avis vum Staatsrot zu dësen Punkten ugeschloss.

De Projet 8364 gouf den 13. März 2024 deposéiert, an dësem Fall da vum Premierminister Luc Frieden, an ass och an d'Institutionskommissioun verwise ginn. Och hei koumen eng Rei vun Avisen eran. Ëm wat geet et an dësem Fall? Hei ass et d'NIS-2-Direktiv, also d'Direktiv 2022/2555, déi an nationaalt Recht soll ëmgesat ginn. Dës NIS-2-Direktiv ersetzt iwwerraschenderweis d'NIS-1-Direktiv a moderniséiert de juristesche Kader am Beräich vun der Cybersécherheet.

Si verfollegt dobäi dräi Haaptziler: d'Moderniséierung vum nationale Rechtskader, d'Obligatiounen fir déi betrafte Strukture kloer ze definéieren an d'Organisatioun vun zoustännegen Autoritéiten nei ze strukturéieren.

Dobäi gëtt tëscht zwou Kategorien differenzéiert. Eng Kéier d'Entités essentielles an eng Kéier d'Entités importantes. Déi essentiel Entitéit si virun allem grouss Acteuren an héich kritesche Secteuren wéi Energie, Transport, Banken, Gesondheitswesen, Waasserversuergung, digital Infrastrukturen an ëffentlech Verwaltung.

Déi wichteg Entitéiten sinn Entrepreneuren aus anere kritesche Beräicher wéi Post- a Courrierservicer, Offallgestioun, cheemesch Industrie, Liewensmëttelproduktioun, industriell Aktivitéiten, digital Servicer oder och nach Fuerschung. D'Gesetz kombinéiert dobäi de Kritär vun der Gréisst vun der Entreprise mat deem vum Kriteschkeetsgrad, also dem Degré de criticité vum Secteur.

E wichtige Punkt dobäi ass d'Proportionalitéit. Mikro- a Klengbetrieber falen am Prinzip net ënnert de Regim, ausser a spezifesch Fäll, wou hir Roll objektiv kritesch ass.

Och hei ginn déi zoustänneg Acteuren definéiert. Dat ass dann eng Kéier den ILR, deen huet eng zentral Roll fir déi meescht Secteuren. D'CSSF bleift och an dësem Fall fir de Finanzsektor an domadder verbonnen Beräicher zoustänneg. An den HCPN, den Haut-Commissaire, iwwerhëlt eng transversal Koordinatiounsroll um nationale wéi um europäesche Plang.

Am Beräich vun der Reaktioun op Cyberincidenten – a mir hate jo lo grad nach eng Diskussioun och doriwwer – spille GOVCERT an de CIRCL eng zentral Roll an doriwwer eraus kritt och den HCPN d'Missioun, eng nei national Cybersécherheitsstrategie auszeschaffen.

Eng zentral Innovatioun ass d'Roll vun de Leedungsorganen. D'Cybersécherheet ass net méi nëmmen eng technesch Fro, mee eng strateegesch Responsabilitéit, och um Niveau vum Management. D'Leedungsorganen mussen d'Mesure validéieren, hir Ëmsetzung iwwerwaachen, a kënnen och am Fall vu Verstéiss sensibiliséiert ginn. Och dat wäert Zäit brauchen, dat alles ëmsetzen an alle Secteuren. Ech mengen, mer mussen eis och do déi néideg Zäit derfir ginn.

Och hei huet de Staatsrot en Avis den 8. Oktober 2024 ginn, och eng Rei vun Opposition-formell formuléiert, déi am Laf vun den Aarbechten awer konnten opgehuewe ginn. De leschten Avis complémenteaire war vum 10. März vun dësem Joer an och hei konnten all d'Oppositions formelles opgehuewe ginn.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, wann een déi zwee Gesetze zesumme kuckt, da gëtt kloer, datt se eng complementaire Funktioun hunn. De Projet 8307 baut e Kader fir d'Resilienz vun de kriteschen Entitéiten am breede Sënn op. De Projet 8364 konzentréiert sech dergéint op déi digital Komponent a moderniséiert de Kader vun der Cybersécherheet. Déi zwee Texter schaffen also net niefteneen, mee sinn openeen ofgestëmmt. Dat ass och de Grond, firwat mer se zesumme behandelt hunn an der Kommissioun, an och de Grond, firwat mer se lo hei zesummen diskutéieren.

Als Rapporteur schléissen ech domadder of a wäert dann nach Zäit drunhänken, wann Der erlaabt, Här President, als Spriecher vu menger Fraktioun.

Discussion générale

Mir liewen an enger Zäit, wou mer eis jo net méi mussen d'Fro stellen, ob sou Attacke geschéien, mee éischter, wéini se geschéien. Sief et eng Cyberattack, eng Stéierung vun eiser kritescher Infrastruktur oder och en Ausfall an engem vun eisen zentrale Systemer. Dat kann alles haut bannent wéinege Stonne geschéien an och Kettereaktiounen provozéieren.

Mee eist Land muss an alle Fäll an och an der Kris kënnen weider fonctionéieren. Mir kënnen eis et net leeschten, iwwerrascht ze ginn, mir kënnen eis et net leeschten, nëmmen ze reagéieren, a mir musse virkommen. An dës zwee Projeten droe genau dozou bäi. Mir sti fir eng Logik vu Verantwortung an och vu Virbereedung, sech preparéieren.

Well hannert dësen zwee Texter steet eng ganz konkret Realitéit. Eist deeglecht Liewen hänkt dovun of, datt déi wichteg Servicer weiderfunctionéieren. A wa se net méi fonctionéieren, da geet et net nëmmen ëm d'Theorie, mee da geet et dacks och ëm dat Liewegt, ëm d'Weiderliewe vu Betriber, ëm d'Weiderliewen och, wann et ganz schlëmm kënn, vu Matmënschen.

D'Cybersécherheet an d'Resilienz vun eise Strukture sinn dofir keng Niewesaachen. Se sinn eng Fro vun eiser Staatssécherheet a se sinn eng Fro vun eiser wirtschaftlecher Stabilitéit. A se sinn och eng Fro vum Vertrauen, dat d'Bierger mussen an eis Institutionen kënnen hunn. Dofir begrësse mer als CSV dës Schratt no vir. Mir begrëssen och, datt déi zwou Dimensionen, déi physesche an déi digital, zesumme geduecht ginn, well déi eng funktionéiert net ouni déi aner.

Fir eis ass et kloer: Dës Texter sinn néideg, se si konsequent a se droen derzou bäi, eist Land besser opzestellen, fir dës Erausforderungen och an Zukunft gewuess ze sinn.

An dofir wäert d'CSV dës zwee Texter och matstëmmen. Merci fir Är Opmerksamkeet.

Plusieurs voix | Très bien!

M. André Bauler, Président de séance | Merci, Här Zeimet. An als nächst Riednerin ass déi honorabel Madamm Simone Beissel agedroen. Madamm Beissel, dann hutt Dir elo d'Wuert.

Mme Simone Beissel (DP) | Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, déi zwee Texter, déi hei exzellent vum Rapporteur Laurent Zeimet virgedroe gi sinn, betreffen zwee ganz wichteg Instrumenter, fir d'national Resilienz an d'Cybersecuritéit signifikativ ze stäerken. Dat ass meng éischt gemeinsam Remark.

Zweet gemeinsam Remark: Et geet drëm, zwou Direktive vun 2022 ëmzesetzen, an déi hunn allen zwee Gesetzter vun 2016 soit abrogéiert, soit modifizéiert. An erënnert Iech, dat sinn déi Gesetzter, déi no dem Bataclan, den Terrorattacke vun Nice, an Däitschland a sou weider geholl gi sinn, an déi ginn eeben elo verstärkt a verbreedert.

Dat Drëtt ass, dass d'Kompetenzen an d'Missiounen vum HCPN, vun der CSSF, an an deem zweete Projet kënn nach den ILR derbäi, wirklech verbreedert an intensivéiert ginn.

An als lescht Remark wollt ech Iech alleguerte soen, wat eng vu menge Suergen ass: Déi Missiounen vun deenen dräi Organer gi wirklech signifikativ verbreedert a mir musse wirklech oppassen, dass déi dräi Organer, déi elo enorm breet Missiounen kritt hunn, genuch Manpower, genuch héichtechtechnologesch Material an och genuch Finanzmëttel kréien, well soss gëtt et schwierig, déi komplizéiert Missiounen do ze erfüllen.

Elo méi spezifesch zum 8307. Wéi gesot, de Projet 8307 betrëfft also déi ganz Verbesserung vun dem HCPN. Mir wëssen, dass mer säit 2016 eng ganz Serie – eng Stratificatioun, kann ee praktesch soen – vu Polykrisen erlieft hunn. De Rapporteur huet se alleguerten opgezitt: vu Finanzkris iwwer Terrorattacke bis hin zu extreeme Wiederevenementer, elo d'Energiekris.

An dat léisst eis alleguerten oppassen dorop, dass déi lescht Joren d'Stabilitéit net méi selbstverständlech ass an dass déi modern Gesellschaften zwar ganz performant, awer och ganz sensibel a vulnerabel gi sinn.

Dofir ass et wichteg, dësse Projet, deen ... An déi zwee Projekte schreiw sech an an eng verbreedert Logik vun dëser Problematik.

Mir schwätze vu Resilienz. Resilienz ass jo u sech d'Fäegkeet, d'Capacitéit – an ech zitieren elo op Franséisch – „pour prévenir, protéger, réagir, résister, absorber, s'adapter, se rétablir“. Also dat ass e ganz breetgefächerte Champ d'action, dee se muss hunn. Dat heescht, wat wichteg ass, ass, dass ka preventiv gehandelt ginn, fir eeben och de Schued ze limitieren. Et soll keen Alarmismus verbreet ginn, mee et misst esou sinn, dass Verantwortung iwwerholl gëtt, fir eebe just de Schued ze limitieren.

Mir mussen d'Funktionsfäegkeet vun onsem Land à tout moment kënnen garantieren. Dofir ass och déi Serie vun Infrastructures critiques essentiel. Déi ass definéiert ginn, déi gi wirklech identifizéiert. De Risiko gëtt evaluéiert an da sollen all d'Mesure fir hire Schutz ausgeschafft ginn, fir eebe just, wann eppes kënn, kënnen ze reagieren.

Ech wollt awer nach eppes derbäifügen, wat mer grouss Suerge mécht, vu dass ech Etüde gemaach hunn iwwer Terrorismus op der Universitéit vun Aix. Wat ganz wichteg ass, an dofir ass et och ..., quitte dass d'Armée, d'Police an den SRE hei net ënnert de ganze Missiounen vum HCPN derbäi sinn. Et ass

extreem wichteg, dass déi hëllefen, well wann eng Menace imminente ass, do brauch een d'Hëllef, well et geet net duer, d'Risikoen ze evaluieren. Et muss een onbedéngt, wann d'Menace kënn, déi kënnen identifizieren, fir vun Ufank u kënnen matzäit ze reagieren.

Well vergiesst net: An deenen zwee Projeten hei hu mer u sech Feinden, déi eis schlecht gewëllt sinn, a punkto HCPN, all Zorte vun Attacken, d'selwecht mat der Cybersecuritéit. Mee mir hunn en zweete Feind, an dat ass d'Zäit.

Mir kënnen hei nëmmen als Land, reaktiv als Gesellschaft iwwerliewen, wa mer schnell genuch sinn, fir matzäit, wéi gesot, d'Attacken ze identifizieren a schnell genuch ze reagieren. An dofir brauche mer all Zorte vun Hëllefen.

Dëst Gesetz, den 8307, setzt e klore Kader, fir eeben d'Kompetenzen ze verbreedere, ze identifizieren. Den HCPN, dee schonn eng wichteg Roll hat säit 2016, gëtt nach eng Kéier confirméiert als Zentralorgan, als Koordinator, als deen, deen d'Risikoevaluatioun mécht an deen och dann all Schutzmesure ka verbreedere an durchziehen.

Här President, mir wëssen och, dass déi Infrastrukturen net isoléiert funktionieren. Wann iergendwou an engem Secteur eppes ausfällt, dann ass dat e Risiko, dass dat e Flächebrand gëtt an e ganze Koup Saache mateneen impaktéiert ginn.

Erënnert Iech just einfach un de Stroumausfall, de Blackout am Januar 2026 zu Berlin. 40.000 Stéit, 2.000 Betriber waren deeglaang ouni Strom, mat deem, wat dat alles beinhalten huet fir dat, wat ronderëm war. An dofir, wéi gesot, musse mir kucken, dass mer net nëmme Mesuren huelen, fir ee Secteur, och wann et do lassgeet, ze schützen, mee d'Impakter op déi aner Secteure musse sou sinn, dass eis Resilienz opgebaut gëtt, soudass mer d'ganz Netzwerk, och wann et ënner Drock ass, héichhalen, fir dass d'Land u sech nach viru ka funktionieren.

Kooperatioun, hunn ech scho gesot, ass extreem wichteg, den Informatiouns Austausch, d'Hëllef vun alleguerten den Instanzen, déi Informatiounen hunn iwwer eventuell Menacen, fir dass wirklech ka reagiert ginn.

D'CSSF konzentréiert sech méi spezifesch op de Finanzsektor, während den HCPN breet Missiounen huet. D'CSSF, wou jo och andauernd Attacke sinn, huet hei eng wichteg Missioun, nach eng verbreedert Missioun, déi se ausféiert.

All déi Saache sinn extreem wichteg. Mir verstärken hei wirklech d'Resilienz an dofir dréit bien entendu d'DP mat Freed dësse Projet de loi.

Elo zu deem zweeten iwwer ...

M. André Bauler, Président de séance | Dir misst awer esou lues zum Schluss kommen, Madamm Beissel.

Une voix | Voilà. Der sidd schonn iwwert der Zäit.

Une autre voix | Är Zäit ass ofgelaf.

(Hilarité)

M. André Bauler, Président de séance | Är Riedezäit huet sech a Grenze gehalen, Dir sidd elo schonn iwwert déi fënnf Minutten driwwer.

Mme Simone Beissel (DP) | A, et ass gutt. Bon, wéi gesot, d'Cybersecurity: déi selwecht Logik. Do ginn och d'Organer agesat, d'Kompetenzen intensivéiert. Do hate mer jo och e ganze Koup Soucien nach kierzlech hei an der Chamber. Mir haten d'Post d'lescht Joer, souguer den 112 an den 113 hate Problemer. Dofir ass et och extreem wichteg. An hei gëtt jo zesummegeschafft mat dem HCPN an der CSSF, an

och den ILR huet spezifesch Missiounen, fir eeben déi Sécherheet ze garantieren.

M. André Bauler, Président de séance | Madamm Beissel, Dir hutt jo net vergiess, wat ech gesot hat?

Mme Simone Beissel (DP) | Gutt. A wéi gesot, ...

(Hilarité)

Une voix | Si schwätzt!

M. André Bauler, Président de séance | Dir misst wirklech elo conclüieren.

Mme Simone Beissel (DP) | Ech conclüieren elo. Dësse Projet de loi bréngt och eng zousätzlech Sécherheet an, wéi gesot, d'DP wäert deen och mat Freed droen.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. André Bauler, Président de séance | Merci, Madamm Beissel. An da wier et um nächste Riedner, dat ass den honorabelen Här Ben Polidori. Här Polidori, Dir hutt d'Wuert.

(Interruption par Mme Simone Beissel)

Et ware fënnf Minutten, Madamm Beissel. Et ass fir jiddweree fënnf Minutten.

(Interruption par Mme Simone Beissel)

Jo.

(Hilarité et interruption par M. Sven Clement)

Här Polidori, dann hutt Dir d'Wuert.

M. Ben Polidori (LSAP) | Jo, merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Stroumversuergung, dat ass ee vun den éischte Servicer, un déi een denkt, wann ee vun de sougenannte kriteschen Infrastrukture schwätzt, also vun deene Servicer, déi op kee Fall ausfalen dierfen oder zumindest net laang ausfalen dierfen.

Hautdesdaags geet ouni Strom schliisslech guer näischt méi. Ouni Strom ginn d'Heizungen net méi waarm an d'Frigoen och net méi kal. Ouni Strom wier en Deel vum Transport gestéiert. Op der Finanzplaz kéinte keng Paiementer méi gemaach ginn. An an de Spideeler géifen ouni Noutstrom och keng Operatiounen méi kënnen gemaach ginn.

Mee net just eng Stroumpann huet d'Potenzial, e Land zum Stëllstand ze bréngen. Wann Infrastrukturproblemer, Pandemien oder leider och Kricher den Transport vu wichtege Wuere stéieren oder souguer ënnerbriechen, dann huet dat weltwäit Konsequenzen. A mir gesinn dat jo am Moment am Beschte mam Pëttol.

Esou vernetzt wéi eis Welt haut ass, kënnen vermeintlech lokal Panne séier international Ketterreaktiounen auslösen, an dat natierlech net just am Beräich vum Wuerttransport.

Vill kritesch Infrastrukturen an essentiel Servicer sinn haut matenee vernetzt an digitaliséiert, national wéi och international. An esou engem vernetzte System heescht seng eegen essentiel Servicer ofzesécheren net nëmmen, sech selwer ofzesécheren, mee och seng Nopere mat ze schützen. Dofir ass et dréngend noutwendeg, dass mir dës Direktiven endlech ëmsetzen.

Et ass wichteg, dass essentiel Servicer a kritesch Infrastrukturen esou widderstandsfäeg wéi méiglech sinn, an dat souwuel, wann et ëm déi physisch Sécherheet geet, wéi och, wann et d'Cybersécherheet betrëfft. Cyberresilienz a physisch Resilienz kënnen nämlech net méi getrennt vunenee geduecht ginn. Eng Attack op eng digital Infrastruktur ka physisch Konsequenzen hunn. An eng physisch Kris kann digital Systemer och komplett lamleëen.

Mir bedauern awer, mat wéi vill Retard mir dës Direktiv haut elo ëmsetzen. Wa mir dovunner schwätzen, dass Lëtzebuerg soll e Spëttereider ginn, wann et ëm nei Technologie geet wéi AI oder och Cyberdefence, an et net gläichzäiteg fäerdegbréngen, EU-Direktiven am Kader vun der Cybersécherheet fristgerecht ëmsetzen, da passt dat jo einfach net zesummen.

National Sécherheestsstrategien an e klore gesetzleche Kader fir d'IT-Sécherheet sinn an der haiteger Welt keng Option méi. Nee, si sinn essentiell! Do fir musse mir an d'Preventioun investéieren an usprochsvoll Resilienzstrategien ausschaffen. Mee d'Stëmme vun dësen Texter aleng haut mécht natierlech nach keng vun eisen Infrastrukturen an och kee vun onse Servicer hei am Land méi resilient. Dat, wat wierklech zielt, ass dat, wat elo nom Vott um Niveau vun der Ëmsetzung geschitt.

An hei maache mir eis awer Suergen, dass eng Rei Betriber – den Här Zeimet ass op d'Secteurs agaan –, mee awer och d'Gemengen, déi net genannt goun, d'Ufuerderungen, déi u si gestallt ginn, ouni Ënnerstützung just schwéier erfëllt wäerte kréien. Wéi vill Lokalpolitiker heibanne wësse wierklech, wat mat deenen zwou Direktiven op hir Gemeng duerkënn?

D'Chambre de Commerce an d'Chambre des Métiers hu mat Recht drop higewisen, dass dës Texter Käschten, Personalopwand an och organisatoresch Erausforderunge wäerte mat sech bréngen. Grad am Beräich vun der Cybersécherheet sinn déi bestoend Subsidien an och Aidé fir d'Verbesserung vun der Cybersécherheet vun de Betriber, déi haut do sinn, eng grouss Hëllef. Mee ech mengen awer och, dass een doriwwer misst nodenken, wéi een och de Gemengen entgéint kéint kommen – ech hat dat och an der Chamberskommissioun ugeschwat –, an net nëmme finanziell, mee och am Kader vum Knowhow, vun der Kompetenz, fir se do ze ënnerstëtzen, fir dass mer och do e staarke Gemengesector schafen, wat d'Cybersécherheet ugeet.

Une voix | Awer och finanziell.

M. Ben Polidori (LSAP) | Och finanziell. Ech hu gesot: „net nëmme finanziell“.

Et ass wichteg, datt et eis geléngt, daitlech ze maachen, dass déi nei Reegelen net just eng Belaaschtung sinn, mee och eng Chance, fir säi Betrib oder och seng Gemeng fir d'Zukunft gutt opzestellen a gläichzäiteg Verantwortung fir seng Matmënschen ze iwwerhuelen. Wien an engem kritesche Secteur aktiv ass, dee muss sech an ons all och entspriechend ofsécheren, an dat net just mat Investisementer an Infrastrukturen an Technologien, mee och, andeems en d'Mataarbechter forméiert a sensibiliséiert.

Wéini muss ech e Virfall mellen? Wéi ginn ech mat Phishingversich ëm? Wat ass e staarkt an och sécher Passwuert a wat net? Wann et ëm Sécherheet geet, dierf de mënschleche Facteur einfach net ënnerschätzt ginn an och net vergiess ginn. Resilienz baut een duerch Kooperatioun, duerch Formatiounen an och Sensibiliséierung op, an dat mat Hëllef vun engagierten an interessierte Mënschen.

Här President, mir stëmmen dës Gesetzter haut also am Wëssen, dass d'Aarbechte mat dësem Vott net ofgeschloss sinn, mee eigentlech grad eréischt ufänken. Et geet hei net duer, dass de Staat just seng eeg Servicer an Infrastrukturen ofsécher, mee hie muss och deenen aneren Acteuren dobäi hëllefen, sech geneesou gutt ze schützen wéi sech selwer. Just esou si mir beschtméiglech fir d'Zukunft preparéiert an och fir all Menace prett.

Villmools merci.

M. André Bauler, Président de séance | Merci Iech, Här Polidori. An als nächste Riedner ass den honorabelen Här Fred Keup agedroen. Här Keup, dann hätt Dir d'Wuert.

M. Fred Keup (ADR) | Jo. Merci, Här President. Dir gesitt, ech maachen dat elo e bësse méi kuerz. Mir hunn déi zwee Gesetzestexter och ganz genau analyséiert a mir hunn do keng gréisser Schwierigkeete fonnt, déi eis géifen net schmaachen. Am groussen Ganzen entsprécht dat och alles deem, wat mer am Walprogramm ëmmer hate fir méi Sécherheet. An duerfir kënnen mer och déi zwee Projeten hei mat guddem Gewësse matstëmmen.

M. André Bauler, Président de séance | Merci, Här Keup. An als nächste Riednerin ass déi honorabel Madamm Sam Tanson agedroen. Madamm Tanson, Dir hutt d'Wuert.

Mme Sam Tanson (déi gréng) | Jo, merci villmools, Här President. Ech denken, et ass scho ganz vill iwwert de Contenu vum Text gesot ginn. An et sinn alles wichteg Prinzipien a wichteg Aufgaben, deene mir eis natierlech nëmme kennen uschlëssen.

Bon, mir haten an der Kommissioun e relativen Hin an Hier mam Dateschutz, deen an deenen Texter hei virgesinn ass, der Verifikatioun vun deene Persounen, déi mat sensibele Momenter ze dinn hunn. Do hu mer nach an der Kommissioun dru gefeilt. An ech denken, dass dat och elo bedeitend besser ass, wéi et ursprénglech virgesi war. Dat ass positiv.

Dann ass nach eng Fro, déi ech mer nach eng Kéier gestallt hunn, wéi ech elo nach eng Kéier doduerchgaange sinn, eeben och – den Här Polidori huet och schon e bëssen an déi Richtung insistéiert – d'Fro vum Finanzement vun deene Mesüeren, déi musse geholl ginn, well et jo d'Entitéit sinn, déi musse selwer fir dee Finanzement suergen. Gesitt Der do kee Risiko, dass dat eventuell net ka gewärlescht ginn, respektiv hutt Der iergendwéi eng Envergure, vu wat mer do musse schwätzen?

An dann e leschte Punkt, dee mer och just um Rand undiskutéiert haten: Dir hutt jo och quasi zäitgläich zu deem Moment, wou mer dat hei diskutéiert hunn, Ären nationale Resilienzplang virgestallt. Mir haten elo net nach eng Kéier d'Geleeënheet, an der Kommissioun doriwwer ze schwätzen. Mir krute jo deemools d'Dokumenter eréischt während der Kommissioun iwwerrecht. Bon, d'Fro ass e bëssen: Wéi agencéiert sech dat hei elo mat deem Plang? A wéi sidd Der och weiderkomm elo an deene leschte Méint mat der Exekutioun vun deem Plang?

Pour le reste sinn dat natierlech Saachen, déi mir elo hei ënnerstëtzen. An ech ginn den Accord vun deene Gréngen.

M. André Bauler, Président de séance | Merci, Madamm Tanson. Als nächste Riedner ass den éierewäerten Här Sven Clement agedroen. Här Clement, dann hutt Dir d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Här President, Léif Kolleginnen a Kollegen, mat dësen zwee Gesetzesprojeten transposéiere mer endlech zwou europäesch Direktiven, déi sech ergänzen. Ech erspueren Iech elo nach eng Kéier d'Ofkierzungen. Buschtawenzopp hate mer haut de Mëtten dann awer scho bei deenen heite Projete genuch. An ech fäerte ganz, datt ech a menger Ried net ganz kann op Buschtawenzopp verzichten, well et sinn awer ganz vill Ofkierzungen an deenen Texter, déi een esou ëmmer erëm widderhëlt.

Et geet awer grondsätzlech ëm Resilienz, physisch an digital. Fir d'Piraten ass dat net nei. Mir warnen zënter Joren – schon 2018 – virun der digitaler Ofhängegkeet vum Land an de Risiken, déi an eise

kriteschen Infrastrukturen, physische wéi digitalen, verstoppt sinn an déi mer leider ëmmer nees erliewe mussen. Eemol ass et d'Post, eemol ass et d'Chamber, eemol ass et e Stroumreseau. Reegelméisseg kënnt et hei zu Lëtzebuerg zu Ausfäll vun Infrastrukturen, déi u sech misste resilient sinn.

An ier ech zum Inhalt vun den Texter kommen, wou ganz vill Guddes drasteet an e puer bësse manner gutt Saachen, muss een déi onbequeem Wourecht awer och nach soen: Dës zwee Texter kommen 18 Méint ze spéit. D'Deadline fir d'Transpositioun war de 17. Oktober 2024. Mir stëmmen hei an der Pleniéer driwwer of, datt mer wëlle ganz séier elo E-Voting aféieren, ouni iwwerhaupt eis mat den technesche Contrainten dovunner beschäftegt ze hunn, a gläichzäiteg gi mer awer hei Texter 18 Méint leie loosse, déi sech wierklech mat Sécherheet géife beschäftegen.

D'Belsch huet transposéiert. D'Lëtzeburger Wirtschafsaacteuren hunn am juristeschen Niwwel gelieft. An eis Verwaltungen, eis Gemengen, eis kleng a mëttelstännesch Betriber hu kee klore Kader gehat an hu sech missen op d'NIS-1-Direktiv zeréckzéien. Dee Retard huet e Käschtepunkt fir eis Sécherheet a fir d'Kredibilitéit vu Lëtzebuerg.

Mee kommt, loosst mech e bësse méi positiv sinn. Et gëtt nämlech eng ganz Rëtsch Saachen, déi een an deem Text hei ënnerstëtze kann a soll, wou se an déi richteg Richtung ginn.

D'Erweiterung vum Perimeter, datt mer elo vill méi Entitéiten ënner Iwwerwaachung stellen, ass eng gutt Saach, well et endlech och deem Rechnung dréit, wat tatsächlech zu der Resilienz wäert bäidroen. Déi kloer Ënnerscheidung tëscht den Entités essentielles an den Entités importantes, d'Notifikationspflicht bei Incidents, d'Abézie vum de Gemengen an den öffentlichen Etablissements – u sech logesch. Et freet ee sech, firwat een dat bei der NIS 1 net scho gemaach huet. Warscheinlech well een do séier wollt schéissen an hei huet een et dunn awer ze laang leie gelooss. A Sanktiounen mat Bëss. Dat sinn alles gutt Saachen, déi een ënnerstëtze soll.

Wat eis awer Surge mécht, ma do fänke mer u mat de Mëttele fir d'Häerzstéck. Ech kommen zréck op d'Buschtawenzopp: HCPN, ILR, CSSF, dräi Autoritéiten, ronn 8.000 Entitéiten ze iwwerwaachen. Vill Gemengen hu weeder en RSSI (ndlr: Responsable de la sécurité des systèmes d'information) nach e Cyberbudget.

An deem Kontext wëll ech dann awer eppes luewend ervirhiewen, nämlech d'Félicitatiounen un eis Cyberdefense, déi d'lescht Woch beim Exercice Locked Shields ënnert d'Topp Dräi kouw, zesumme mat eisen däitschsproochege Kollegen. Et weist also, datt mer Expertis hunn. Mir mussen déi Expertis elo just nach top-down och erof op den Terrain bréngen, well do gëtt se gebraucht an do feelt se haut.

An do si mer dann och ganz séier bei de klengen a mëttelstännesch Betriber. Kleng a mëttelstännesch Betriber, déi Industrie maachen, 60 Leit, déi falen op eemol an de Perimeter vun der Entité importante. Si entdecken op eemol Risikomanagement, Supply-Chain-Security, Top-Management-Formatiounen, 24-Stonnen-Notifikationspflicht. Bref, fir si ass dat quasi eng Mauer, an déi se elo erarennen, well si, och wéi bei de Gemengen, ganz heefeg keen RSSI hunn. En industrielle Betrib, deen huet sech déi Froe bis elo net oft gestallt. An do mussen elo Hëllef ukommen. Mir haten d'Diskussioun an der Kommissioun. Déi Hëllef, déi versprach goufen, mussen dann och ukommen.

Mir mussen top-down dann och deene Betriber kënnen hëllefen. Well mir schwätze vu Resilienz, mee

mir äntweren op eng wichtige Fro net. An dat ass déi: Wou kommen dann déi Infrastrukturen hier? Wéi vill kritesch Entitéiten hei zu Lëtzebuerg lafen op net europäesche Cloud- an Telekommunikationsinfrastrukturen – Infrastrukturen, déi ënnert de Cloud Act falen zum Beispill, oder Infrastrukturen, déi a Länner gebaut ginn, wou mer wëssen, datt d'Supplychain e Problem ass an et regelméisseg zu Attacken op genau dës kënnst a wou een och net kann an den Chip erakucken? Och dat, léif Kolleeginnen a Kolleegen, géif zur Resilienz gehéieren. An am Text steet quasi näischt zu den High-risk Vendors.

D'Piraten warnen och do virdrunner zënter 2018, an dës Lacune muss mer endlech ugoen. An d'Regierung huet et an der Hand, fir am Kader vun dësen Texter Reglementer ze treffen. Se kann also déi High-risk Vendors an Zukunft méi agrenzen an och ganz kloer soen, wou mer d'Resilienz héichhalen.

D'Piratspartei wäert awer dës zwee Texter mat ënnerstëtzen, net aus blannem Enthusiasmus, net well mer u Buschtawenzopp gleewen, mee well de Status quo net méi ze halen ass. Mir stëmme jo zum Kader a bleiwen op der Hut bei der Ëmsetzung, de Mëttelen an der reeller digitaler Souveränitéit vum Land.

Ech soen Iech Merci.

M. André Bauler, Président de séance | Merci, Här Clement. An als nächste Riedner an domadder och als leschte Riedner ass den honorablen Här Marc Baum agedroen. Här Baum, dann hutt Dir d'Wuert.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Merci, Här President. Och mir ginn den Accord zu deenen zwee Texter.

M. André Bauler, Président de séance | Dat war kuerz a bündeg.

Dann huet d'Regierung d'Wuert, den Här Premierminister.

Prise de position du Gouvernement

M. Luc Frieden, Premier ministre | Här President, ech géing gären der Chamber, virun allem der Institutionskommission, Merci soe fir déi Aarbecht an och de Rapport vum Här Zeimet.

Et ass gesot ginn: Dat hei stäerkt d'Resilienz vu Lëtzebuerg an d'Kontinuitéit vun deenen essentiellen Entitéiten a Servicer. Dat ass essentiel. Dat reit sech natierlech an an déi allgemeng Resilienzstrategie. Dat ass net d'Aufgab just vun engem Ministère oder vun enger Entitéit. Déi muss vu ganz villen ëmgesat ginn, well Resilienz ass eigentlech eppes, wat en Effort collectif ass vum Staat, vun de Gemengen. An dorunner schaffe mer. Et ass och e Processus, dee sech wäert iwwer eng länger Zäit erstrecken.

Wichtig ass et hei, den essentielle Rôle vum HCPN ervirzestrichen. Ech soen och all deene vum HCPN, deene Leit, déi do schaffen, Merci fir déi Aarbecht. Dat hei ass och eng Roll zum Deel fir d'CSSF a fir den ILR. Mir hunn nämlech ganz gutt hei drop opgepasst, datt et och keng Double-Emploie gëtt. An duerfir, mengen ech, ass dat hei e Gesetz, dat zesumme mat villen anere Lëtzebuerg op nei Situatiounen virbereet, wéi dat och hei beschriwwen ginn ass. An do muss jiddweree seng Responsabilitéit iwwerhuelen, déi, déi hei als Entité-essentiellen, Service-essentiellen deklaréiert ginn, an, wéi gesot, natierlech och de Staat, an dorunner schaffe mer.

An ech soe Merci, datt d'Chamber dat hei mat breeder Zoustëmmung ënnerstëtze wäert. Merci.

M. André Bauler, Président de séance | Merci, Här Premierminister. D'Diskussion ass elo ofgeschloss.

Mir kommen dann elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8307. Den Text steet am Document parlementaire 8307^{12A}.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8307 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. De Quorum ass erreecht. Mir kommen elo zu de Votes par procuration. De Vott ass heimat ofgeschloss.

D'Resultat ass folgend: 60 Jo-Stëmme, a fortiori keng Nee-Stëmm a keng Enthaltung. Domat ass dës Projet de loi ugehall mat 60 Jo-Stëmme.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen (par M. Laurent Mosar), Alex Donnersbach, Emilie Eicher, Félix Eischen (par Mme Stéphanie Weydert), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Georges Mischo, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler (par Mme Nancy Arendt), Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. Gusty Graas), Patrick Goldschmidt (par M. Guy Arendt), Gusty Graas, Marc Hansen, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Gérard Schockmel) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

MM. Dan Hardy, Fred Keup, Michel Lemaire, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

Mme Djuna Bernard (par M. Meris Sehovic), M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert. Ech soen Iech Merci.

Mir kommen dann elo zum Projet de loi 7882B.

(Interruptions)

A jo, ech hunn nach deen zweete Vott. Pardon, pardon. Ech war ze schnell, jo.

Mir kéimen dann elo zum zweete Vott. Ier mer iwwert de Projet de loi 8364 ofstëmme, wollt ech drop hiweisen, datt am Rapport, dee vun der Kommission proposéiert gouf, a méi genee am Artikel 8 Punkt 4, d'Wuert „les“ ze vill ass. De richtigen Text vum Artikel 8 Punkt 4 vum Projet de loi ass folgendem, ech zitieren: „ils garantissent la confidentialité et la fiabilité de leurs opérations“. De Staatsrot gëtt vun dëser Ännerung a Kenntnis gesat. Mir géifen dann elo ofstëmme iwwert den Text mat dëser Ännerung.

Voilà, mir stëmme dann of iwwert de Projet de loi 8364. Den Text steet am Document parlementaire 8364¹⁰.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8364 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. De Quorum ass erreecht. Mir kommen elo zu de Votes par procuration. De Vott ass heimat ofgeschloss.

An och dës Projet ass ugehall mat 60 Jo-Stëmme.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen (par M. Laurent Mosar), Alex Donnersbach, Emilie Eicher, Félix Eischen (par Mme Octavie Modert), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Georges Mischo, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent

Mosar, Jean-Paul Schaaf, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler (par Mme Nancy Arendt), Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. Gusty Graas), Patrick Goldschmidt (par M. Gérard Schockmel), Gusty Graas, Marc Hansen, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Guy Arendt) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

MM. Dan Hardy, Fred Keup, Michel Lemaire, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

Mme Djuna Bernard (par M. Meris Sehovic), M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Gëtt d'Chamber och hei d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat also esou decidéiert.

13. 7882B – Projet de loi portant modification du Code de procédure pénale

An eréischt elo kéime mer dann zum Projet de loi 7882B iwwert d'Ännerung vum Code de procédure pénale. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an deemno folgendermoossen opgedeelt: De Rapporteur huet 10 Minutten, déi verschidde Spriecher 5 Minutten an d'Regierung 10 Minutten. Et hu sech schonn ageschriwwen: den éierewäerten Här Mosar, d'Madamm Hartmann, den Här Biancalana, den Här Hardy, d'Madamm Tanson, den Här Clement an den Här Baum. D'Wuert huet dann elo de Rapporteur vum Projet loi, den honorablen Här Laurent Mosar. Här Mosar, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

M. Laurent Mosar (CSV), rapporteur | Jo, merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Madamm Justizministesch, Här Premier, ech hunn also elo de grouse Pleséier, Iech de Projet de loi Nummer 7882B virstellen. Bei dësem Projet geet et drëm, eng kloer legal Basis an eise Code de procédure pénale anzuschreiwen, fir datt an Zukunft de Procureur général d'État an och de Procureur d'État a bestëmmte prezise Fäll Informatiounen aus penale Prozeduren u verschidden Destinataire dierfe weiderginn. Dat kënne jee no Fall Employeuren, Verwaltungen, Personne-morallen, Ordre-professionellen oder aner concernéiert Organisme sinn.

D'Zil vun dësem Projet ass, esou Kommunikatiounen gesetzlech prezis a kloer ze encadréieren, souwuel, wann et ëm d'Exekutioun vu bestëmmte Mesüre geet, wéi och, wann et drëms geet, e Risiko fir den Ordre public oder fir d'Intégrité physique ou morale vun enger Persoun ze verhënneren oder ze stoppen.

Dës Projet ass den 10. September 2021 deponéiert ginn, deemools nach als Deel vun engem grouse Projet de loi 7882. Duerno ass dee Projet awer an zwee Deeler opgedeelt ginn, engersäits de Projet de loi 7882A iwwert d'Applikatioun JU-CHA an anerersäits de Projet 7882B, dee ganz eleng just déi Modifikatioun vum Code de procédure pénale betrëfft.

De Rapport vun dësem Projet ass den 23. Abrëll 2026 an der Justizkommission ugehall ginn. Am Laf vun den Aarbechte sinn awer zu dësem Projet eng ganz